

Fővárosi Ítéletőábla

6.Pf.20.391/2022/6.

A Fővárosi Ítéletőábla a Budapesti 1000. számú Űgyvédi Iroda (űgyvéd címe, űgyintéző: dr. Dantesz Péter űgyvéd) által képviselt I.r. felperes (felperes címe) I. rendű és II.r. felperes (felperes címe) II. rendű felpereseknek, a Törös Űgyvédi Iroda (űgyvéd címe, űgyintéző: dr. Törös Judit űgyvéd) által képviselt alperes (alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2022. március 29. napján meghozott 19.P.21.052/2020/42. számú ítélete ellen az I. és II. rendű felperesek részéről 43. sorszámon előterjesztett, és Pf.5. sorszám alatt módosított fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletőábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és a felperesek által az alperes javára egyetemlegesen fizetendő 1.000.000 (egymillió) forint és áfa tőkét 625.149 (hatszázhuszonötezer-száznegyvenkilenc) forint + áfa összegre leszállítja azzal, hogy annak rendeltetése elsőfokú perköltség. Megállapítja, hogy az állam által viselt kereseti illeték összege helyesen 1.479.000 (egymillió-négyszázhetvenkilencezer) forint.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a meg nem fizetett 1.133.730 (egymillió-százharmincháromezer-hétszázharminc) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A 2008. március 11-én megkötött szerződés alapján az alperesi jogelőd bank1 Zrt. 26.700.000 forint svájci frankban nyilvántartott kölcsönt nyújtott a felpereseknek.

[2] A felperesek 2012. december 14-én a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt a kölcsönszerződés semmisségének a megállapítása iránt indítottak pert az bank2 Magyarországi Fióktelepe alperessel szemben. A felperesek keresetmódosítását követően a 2013. március 22-én jogerőre emelkedett végzésével a Pesti Központi Kerületi Bíróság a pert megszüntette, és a keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez rendelte áttenni. A felperesek 2013. szeptember 11-én II. rendű alperesként perbe vonták az bank2-t, majd elállásukra tekintettel az elsőfokú bíróság az I. rendű alperessel szemben a pert megszüntette. A bíróság a 2017. április 27-én kelt és jogerőre emelkedett végzésével megállapította, hogy az bank2 perbeli jogutóda az alperes, egyúttal a jogelődöt a perből elbocsátotta.

[3] Az alperes, illetve jogelődje képviselőjében a Törös Ügyvédi Iroda 2016. november 14. óta jár el a perben. Az elsőfokú bíróság előbb 2014. március 26-án az Európai Unió Bírósága előtt C-26/13. számon indult előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig, majd a 2014. évi XL. törvény (DH2 törvény) szerinti felülvizsgált elszámolásig függesztette fel az eljárást. A felülvizsgált elszámolás megtörténtét követően folytatódó eljárásban a bíróság 2017. április 27-én rendelkezett a per tárgyalásának az EUB előtt C-483/16, illetve C-51/17. számon folyó előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig, majd 2018. október 13-án az EUB C-38/17, C-118/17, C-34/18. és C-227/18. számon folyamatban lévő ügyek befejezéséig való felfüggesztéséről.

[4] A felperesek 2014. november 25-én terjesztettek elő a kölcsönszerződés érvénytelensége jogkövetkezményének a levonása iránti kereseti kérelmet, amely a szerződésnek a megjelölt árfolyamon való hatályossá nyilvánítására irányult. Végleges keresetük szerint a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását, a szerződés megjelölt tartalommal való érvényessé nyilvánítását, és ennek eredményeként az alperesnek 14.171.637 forint megfizetésére való kötelezését kérték.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

[6] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította és az I. és a II. rendű felpereseket egyetemlegesen az alperes javára 1.000.000 forint + áfa tőke megfizetésére kötelezte. Megállapította továbbá, hogy a felperesek személyes költségmentessége folytán a felmerült 1.500.000 forint kereseti illetéket az állam viseli. Ítéletének perköltségre vonatkozó indokolása szerint a bíróság a pervesztességükre tekintettel az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felpereseket az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: a rendelet) szerint mérlegeléssel megállapított ügyvédi munkadíjának a megfizetésére.

[7] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperesek fellebbezést terjesztettek elő, amelyben elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára való utasítását, másodlagosan a jogalap tekintetében az ítélet megváltoztatását és közbenső ítélettel a szerződés érvénytelenségének megállapítását, harmadlagosan a terhükre megállapított perköltség összegének 500.000 forintba való leszállítását kérték.

[8] A felperesek a fellebbezési eljárásban – az alperes fellebbezési ellenkérelmének előterjesztését követően – 2022. június 23-án úgy nyilatkoztak, hogy csak a perköltségre vonatkozó harmadlagos fellebbezési kérelmüket tartják fenn, az elsődleges és másodlagos fellebbezési kérelmüket visszavonják.

[9] A felperesek a perköltség tekintetében a fellebbezésüket azzal indokolták, hogy a rendelet nem ad lehetőséget olyan mérlegelésre, aminek az eredménye nettó 1.000.000 forint perköltség megállapítása. A rendelet alkalmazása során ugyanis a Pp. 24. § (1) bekezdéséből kell kiindulni, és a pertárgy értéke az érvényesített követelés 14.171.637 forint összegével azonos. Ennek megfelelően a rendelet szerinti díj maximuma sem haladhatná meg a 625.149 forintot. Az alperesnek a per folyamán benyújtott beadványai többnyire ugyanazokat az érveket tartalmazták, álláspontjuk szerint ezért 500.000 forint megfelel az alperes védekezéssel felmerült költségeinek.

[10] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A perköltség vonatkozásában kifejtette, hogy a megállapított ügyvédi munkadíj nem a jogszabály alapján megállapítható legmagasabb összeg, figyelemmel a rendelet 3. § (6) bekezdésének szabályára. Hangsúlyozta, hogy a 2013. óta folyó perben képviselője számos tárgyaláson megjelent, és több terjedelmes előkészítő iratot készített. Mindezek mellett az irattanulmányozás és a felkészülés időigénye alapján a megállapított ügyvédi munkadíj nem eltúlzott. Az alperes hivatkozott még arra is, hogy az ÍH 2008.145. számú eseti döntés szerint az aránytalanul alacsony perköltség sértheti a társadalom értékítéletét.

[11] A kizárólag az ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésével szemben fenntartott fellebbezés folytán az elsőfokú ítélet keresetet elutasító, és 500.000 forint erejéig a felpereseket perköltségben marasztaló rendelkezése a Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében jogerőre emelkedett.

[12] A fellebbezés részben megalapozott.

[13] A Fővárosi Ítéltábla mindenekelőtt arra mutat rá, hogy a felpereseknek az elsődleges és másodlagos fellebbezési kérelmük visszavonására vonatkozó nyilatkozata ténylegesen nem a fellebbezés visszavonásának, hanem a fellebbezési kérelem Pp. 247. § (2) bekezdése szerinti megváltoztatásának minősült. Fellebbezést nem lehet részlegesen visszavonni, kizárólag olyan nyilatkozat tekinthető visszavonásnak, melynek az a joghatása, hogy a másodfokú bíróság az ítélet felülbírálata nélkül a Pp. 241. § (2) bekezdése szerint az ügyet visszaküldi az elsőfokú bíróságnak.

[14] A rendelet 3. § (2) bekezdése kimondja, hogy polgári perben a munkadíj összege

a) 10 millió Ft-ot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5%-a, de legalább 10 000 Ft,

b) 10 millió Ft feletti, de 100 millió Ft-ot meg nem haladó pertárgyérték esetén az a) pontban meghatározott munkadíj és a 10 millió Ft feletti összeg 3%-a, de legalább 100.000 Ft.

[15] A rendelet 3. § (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság a munkadíjat – különösen az ügy bonyolultsága esetén – a (2)-(5) bekezdésben meghatározott összegnél magasabb összegben is megállapíthatja. A bíróság a munkadíj eltérő összegben történő megállapítását indokolni köteles.

[16] Az elsőfokú bíróság az alperes perköltségét mérlegeléssel állapította meg, ami a rendelet 3. § (6) bekezdésének alkalmazására utalt. A mérlegelése körébe vont adatok feltüntetésének hiányában az ítélet alapján az azonban már nem volt megállapítható, hogy az alperes ügyvédi munkadíját a rendelet 3. § (2) bekezdésének szabályához képest alacsonyabb vagy magasabb összegben kívánta-e megállapítani.

[17] A felperesek eredeti keresete a Ptk. 239/A. §-a alapján kizárólag a kölcsönszerződés érvénytelenségének a megállapítására irányult, amely esetben a pertárgy értékének nem a felperesek fellebbezésében megjelölt értéket, hanem a szerződésben kikötött szolgáltatásért járó ellenszolgáltatás értékét kellett tekinteni [5/2013. Polgári jogegységi határozat]. A perköltség számításának szempontjából pedig nem bírt jelentőséggel, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményének levonása iránti kereseti kérelemmel a felperesek a keresetüket leszállították.

[18] A felperesek ugyanakkor eredetileg kizárólag az I. rendű alperessel szemben indítottak pert, amellyel szemben a per jogerősen megszüntetésre került. A később perbe vont II. rendű alperesnek az I. rendű alperes ellenkérelmétől független érdemi védekezését akkor

kellett előterjesztene, amikor a felperesek keresetváltoztatása folytán a kereset már az érvénytelenség jogkövetkezményének a levonására is irányult. Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla egyetértett a felperesekkel abban, hogy a pernyertes alperes perköltségét a bíróságnak 14.171.637 forint pertárgyértékből kiindulva kellett meghatároznia.

[19] A peres felek a jogvita elbírálásának szempontjából releváns nyilatkozataik java részét a per tárgyalásának utolsó alkalommal történt felfüggesztésének megszűnését követően, 2020. áprilisa után tették. Ezért önmagában a pertartam, különösen a per tárgyalásának több alkalommal történt felfüggesztésére figyelemmel, nem volt az alperes javára értékelhető a perköltség számítása során, és az alperes jogi képviselője nem fejtett ki az érdemi döntés szempontjából jelentős, feltétlenül emelt összegű ügyvédi munkadíj megállapítását igénylő többlet képviseleti tevékenységet. Az alperes képviseletének az ellátása során ugyanakkor nem merült fel olyan terhére értékelhető hiányosság sem, ami indokolta volna a rendelet 3. § (2) bekezdése alapján számítható ügyvédi munkadíjának a mérséklését.

[20] Az elsőfokú bíróság a felperesek perköltség fizetési kötelezettségét tőkemarasztalásként rögzítette az ítéletében. A Fővárosi Ítéltábla ezért a felperesek kötelezettségének – a rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján számított - 625.149 forint + áfa összegre való leszállítása mellett az elsőfokú ítélet vonatkozó rendelkezését helyesbítette annyiban, hogy a felperesek fizetési kötelezettsége nem tőkére, hanem elsőfokú perköltségre vonatkozik.

[21] Az elsőfokú bíróság az állam által viselt kereseti illeték összegének a meghatározása során figyelmen kívül hagyta, hogy a felperesek a keresetlevelükön 21.000 forint illetéket leróttak. A kereseti illetékre vonatkozó rendelkezés megváltoztatására a Fővárosi Ítéltáblának azért volt lehetősége, mert a Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében a le nem rótt illeték tekintetében a felülbírálat korlátai nem érvényesültek.

[22] A fentiekre tekintettel az Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben, a rendelkező rész szerint megváltoztatta.

[23] A felperesek az eredetileg előterjesztett fellebbezésükhöz képest csak olyan csekély részben lettek pernyertesek, melynek a perköltség viselésére kihatása nem volt. A Fővárosi Ítéltábla ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése és 82. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felpereseket az alperes áfát tartalmazó, a másodfokú eljárás munkaigényéhez mérten mérsékelt összegben megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének a megfizetésére. A 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján pedig úgy rendelkezett, hogy a felperesek költségmentessége folytán meg nem fizetett fellebbezési illetéket az állam viseli.

Budapest, 2022. június 28.

dr. Lente Sándor s.k.
s.k.

dr. Csóka István s.k.

dr. Istenes Attila

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró